

Yayın Adı: Cumhuriyet

Referans No:15245890

Renk: Renkli

Yayın Tarihi: 15.05.2011

Etiki: Tarafsız

STxCM: 149,00

Küpür Sayfa:1

Tiraj: 55299

Reklam Eşdeğeri: 7618,37

Welthauptstadt Germania, demokrasiyi kullanarak, yani seçimlerle iktidara gelen faşizmin ağa babası **Adolf Hitler**'in Berlin'i yıkıp, yeniden yapmak projesiydi.

Tüm faşistler gibi megaloman, ancak dahi yapıcılıktan gaddar yıkıcılığa, benzerleri ve takipçilerinden çok daha geniş vizyon sahibi olan Hitler, bu projeyle Berlin'in adını Germania diye değiştirmekle kalmıyor, "**welthauptstadt**" unvanıyla dünya başkenti ilan ediyordu.

Ancak bir özelliği vardı Hitler'in: Gemen irki bellediği Almanları gerçekten üstün sanır, her işin en iyisini yerli malı yurdun malı faşistlerin yapacağına inanır. Düşmanı ABD'nin göbeğinde binlerce Nazi hayranı, yandaş ve ajansı cirit atarken, **Michigan**'da adam mı bulamadı, **Pennsylvania**'da akıl hocası mı yoktu bilinmez, Dünya Başkenti Germania tasarımıyla 31 yaşındaki Alman mimar **Albert Speer**'i görevlendirmişti.

★★★
Albert Speer, salt dahi bir mimar değil, Adolf Hitler'in ruh ikizi, sırdaşı, tam güvenine sahip "**alter ego**"su ve faşist Almanya'nın önce silahlandırma, ardından savaş ekonomisinden sorumlu devlet bakanıydı.

Hitler ve Speer, 1935 yılından öteye baş başa sabahladıkları gecelerde, kocaman bir masaya yayılan plan, proje, bir süre sonra da devasa maketler üstünde yeni Dünya Başkenti Germania'yı kuruyorlardı. Düşünün ki iki kafadar, oldukça ileri görüşlüydüler. Zaferi **III. Reich** ordularının kazanacağına emin, ancak Berlin'in savaş sırasında nasıl yıkılacağı fikrinden yola çıkıyordu yeni kent hayalleri.

RÖVEŞATA

Mine G. KIRIKKANAT

kirikkanat@mgkmedya.com
www.mgkmedya.com

Germania'dan İstanbul'a Sıyırtmak...

(İstanbul için de "nasılsa depremle yıkılacak" fikrinden yola çıkılıyor, bildiğiniz gibi...)

Hitler'le ilgili belgesellerde belki izlemiş, şaşırmış ve bir anlam verememişsinizdir: Almanya'nın yenilgisi aklı başında herkes ve Nazi komutanları için bile kesindir. Berlin'de taş taş üstünde kalmaz ve Führer'in bizzat kendisi yeraltına saray boyutlarında kazılmış sığınaklarda "**kral köstebek**" gibi yaşarken, geceleri bir adamla bir kovuğa çekilir, ne idüğü belirsiz planlar üstünde çalışır. İşte o planlar Germania tasarımları, Hitler'in yanındaki adam da Albert Speer'dir. İkili öylesine tutkuyula bağlıdır ki projeye, memleket giderken elden, bombalar yağarken tepelerine, kuracakları yeni kentin devasa maketini indirmedikleri sığınaklarda bile çizili planını tartışmaya devam ederler. Zaten çılgınlığın da başka adı yok! Neyse, biz devam edelim öykümüze...

Fotoğraf: DEUTSCHES BUNDESARCHIV

Hitler, kendisine bilerek ya da bilmeden benzeyen diğer görgüsüzler gibi sadece gördüğünün daha büyüğünü isteyen bir megalomandı. O yıllarda Dubai ve Abu Dhabi olmadığından, kafayı Paris, Roma gibi tarihi kentlerin anıtsal mimarisine takmıştı. Oralarda devasa ne anıt varsa, daha büyük benzerleri -**tıpkı New gökdelenler istendiği gibi**- Berlin'in yerini alacak

Germania'da kurulsun istiyordu.

★★★
"Generalbauinspektor" unvanıyla III. Reich'in baş mimarı ilan ettiği Albert Speer, bir sürü plan yaptı. Germania projesine göre yeni başkent, bir ucundan ötekine ortasından geçen, "**k'anal**" diyebileceğiniz devasa genişlikte bir anayolun çevresinde düzenleniyordu. Anayolun bir ucunda Roma'daki Panteon'dan esinlenen, ama daha büyük bir anıt yükseliyordu. Kubbesi, 200 metre yüksekliği ve 250 metre çapıyla Vatikan'daki San Pietro kubbelerinden 16 kat büyük olacaktı. Öbür ucuna ise Paris'teki Zafer Anıtı'nın iki katı büyüklüğündeki kopyası dikilecekti.

Germania projesinin ilk ayağı, 1936 Olimpiyatları'nın yapıldığı muazzam stadyumla gerçekleşti. Hitler'in istediği ikinci "**şansölyelik**" sarayı da tamamlandı, ancak 1945 yılında Kızıl Ordu tarafından yıkıldı.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Hitler'in Berlin'i yıkmaya hayali düşman bombardımanları sayesinde gerçekleşmiş bulunuyordu. Ama Germania projesinden günümüze bir stadyum, 68 km'lik bir otoban, birkaç anıt ve Alman devlet arşivlerine, yukarıda fotoğrafını gördüğünüz maket kaldı.

Bazı araştırmacılara göre eğer Germania kurulsaydı, Berlin'in bataklık zemini kullanılacak malzeme ağırlığını çekemeyecek ve birkaç yıl içinde zaten batacaktı!

Ya İstanbul?
Ya yıkılacak ya batacak da...
"New" projeler mi batırarak, yoksa deprem mi yıkacak, zaman gösterir ancak.

"Tanrı mahvına karar verdiğini önce delirtir sonra yok eder."

EURIPIDES

Kâtip Çelebi'nin "**Cihannüma**" adıyla bilinen elyazması, 1654 yılında saraya teslim edildikten 75 yıl sonra **İbrahim**

Müteferrika'nın eklediği bilgilerle ilk kez matbaada basıldı.

Osmanlı'nın coğrafya ve astronomi haritalarını içeren bu görkemli eser, 360 yıldır dünyanın gözlerini kamaştırıyor, ufukmuzu kültür zenginliğine açıyor. **Orhan Koloğlu,**

Mustafa Kaçar, **Bülent Özukan** ve **Murat Öneş**'in yorumlarıyla **Boyut**

Yayıncılık'tan çıkan son (2008) baskısı, **Kitab-ı Cihannüma**'nın üç yüz küsur yıllık evriminin çağdaş halkası ve çok şık bir kitap. Gönül ister ki tüm okulların birer kitaplığı olsun ve çocuklar, gençler böyle kitaplara ulaşabilsinler.

'G' NOKTASI